

www.freegurukul.org

అపూర్వ ప్రజాస్వామ్యవాది

సందర్భం

బి.ఆర్.ఎం.మధిభాస్కర్

శ

తనూనాల నుంచి సమసమాజం కోవణకు గురై సామాజిక వ్యవస్థ బూజుబట్టి అన్నశక్త, జాతి వర్గ, వర్గ విభేదాలు యజ్ఞయజ్ఞాలు, హోమలు, నవలలి, స్త్రీ శిశు హత్యలు బాల్య వివాహాలు, సతీసహగమనం మొదలగు మూఢాచారాల తొందవీస్తున్న కాలంవది. ఈ తరుణంలో బసవజ్ఞ అనే క్రాంతి పురుషుడు క్రీ.శ. 1184లో ఆనందనామ సంవత్సర వైశాఖ మాస ఆక్షయతృతీయ రోజున ఇప్పటి కర్ణాటక రాష్ట్ర బీజాపూర్ జిల్లా బాగోవాడి అనే గ్రామంలో మదాంబికా-మాదిరాజు దంపతులకు జన్మించాడు.

లింగాయత నిర్దుష్టచక్ర మహాత్మా బసవేశ్వరుడు విశ్వగురువు, మహా మానవతా వాది, సంఘసంస్కర్త, కుల, మత, వర్గ, వర్ణ వ్యవస్థను రూపుమాపడానికి క్రీ.శ. 12వ శతాబ్దంలోనే పూనుకున్న సాంఘిక విప్లవకారుడు, స్త్రీ పురుష అసమానతలను తొలిగించడానికి కృషిచేసిన ఆభ్యుదయ వాది. దశికులకు అలయ ప్రవేశం కల్పించాని ప్రగతిశీలి. మొట్టమొదటి కాలంతర వివాహం చేసిన గొప్ప సంఘసంస్కర్త తనకాలపు సమాజ జీవితంలో వెలుగులు నింపిన చింతకుడు బసవన్న... జగదేవరెగిన శ్రేష్ఠ దార్శనికుడు, ముక్త సమాజపు వైతాళికుడు. సామాజిక వ్యవస్థలో సమానత్వం ఉండాలని ఆకాంక్షించారు. మనుషులు శాంతి సామరస్యాలతో సహజీవనం జరుపాలని బోధించారు. సుఖసంతోషాలకు కట్టడిపడే చేయాలని, నిరాదంబర జీవితం గడుపాలని ఉపదేశించారు. వ్యక్తల జీవితాలను, సమాజ గమనాన్ని ప్రభావితం చేసేవిధంగా బసవన్న సాంత బడబడలే కొత్తదార్శాన్ని సృష్టించారు.

ఆనాదిగా వస్తున్న మూఢ పద్ధతులను, ఆచారాలను బసవన్న తీవ్రంగా ఖండించారు. ఆయనకు పూర్వం స్త్రీలకు పంచమూలకు దార్శిక, సామాజిక, ఆర్థిక, బాణీయ వాత్సల్యంవేది కావు. బసవన్న రాజాకో అందరూ అన్ని బాటలనుంచి విముక్తి పొందారు. వర్గ, వర్ణ, లింగ భేదాలను తెలిచి ఒక నూతన సమసమాజాన్ని స్థాపించారు. సమాజ నిర్మాణంలో ఆయన దార్శనికత నాయకత్వం ఇన్ని శతాబ్దాల తర్వాత కూడా స్ఫూర్తినిస్తునే ఉన్నాయి. బసవన్న పూర్వపురుగుగంలో పంచమూలకు, వెనుకబడిన కలకాలాలాటి దేవాలయంలోకి ప్రవేశం లేదు. ఆ కాలంలో బసవేశ్వరుడు సమసమాజ స్థాపన కోసం దేవుడినే భక్తుడి వర్ణకు తీసుకురావడానికి ఇష్ట లింగమును కనిపెట్టాడు. పరమాత్మనిశీ ప్రతిరూపమైన ఇష్టలింగాన్ని చేతికిచ్చి దేవుడి సందృష్టిని కలవర్ణవస్థను అంతమొందించారు. ఆచార పారాయణలు పంచమూలను గుడికి రానివ్వనప్పుడు ఆ గుడిలోని లింగాన్ని తెచ్చి వారి ఒడిలోన ఉంచిన మహానియము బసవన్న, నేడు మనం ఆచరించే యోగాను నాడే ఆయన తన ఇష్టలింగ పూజలో చేశారేకాదు. మాం

సాహారాన్ని త్యజించి శాఖారాన్ని స్వీకరించడం ఇష్ట లింగాదరణ, ఇష్ట లింగ పూజ బసవన్న సూచించిన భక్తి మార్గం. నర, పశు బలి, యజ్ఞయోగాలు అర్ధం లేని పూజలను నిరోధించి అంతఃమైన, అతీతమైన సహజ శివయోగాన్ని బసవన్న ప్రసరించుచేసినాడు. జ్ఞానమే గురువు. దేహమే దేవాలయం, స్త్రీ పురుష భేదం లేదు, శ్రమ కు మించిన సాంఛర్యం లేదు, పనిని మించిన డైయం లేదు. కష్టాన్ని మించి న భక్తిలేదు. భక్తి కన్న సుత్రవ్యవే మఖ్యముని చేసే బలంలే దేవుడిని చూసే మర్యాన్ని చూపించి 'కాయకమే శైలానం' అనే కొత్త ఛందోకాంధి నాంది పలికారు బసవేశ్వరులు. లింగాయత దర్శన వి మ్మహాత్మకమైన మత రూపం. అప్పటిదాకా ఉన్న ఛాందసవాదాన్ని తుడిచిపెట్టేందుకు శివుడి మూడో కంటి నిపురవర్ణనా ఉసుకొచ్చిన శ.శతాబ్ది బసవన్న, మనుషులంతా ఒక్కటే, కులాల దూషణలను తిరస్కరించే భర్తం వేరిట దురాచా

పాల్కుర్చి సోమనాథుడు తన ఆరాధ్య దైవమైన బసవేశ్వరునిపై బసవపురాణం రాశాడు. ఆయన గొప్పతనాన్ని గుర్తించిన భారత ప్రభుత్వం పార్లమెంట్ ప్రాంగణంలో బసవేశ్వరుని విగ్రహాన్ని ఏర్పాటుచేసింది. తెలంగాణ వాసి డాక్టర్ నీరజ్ పాటిల్ ఎంతో కృషిచేసి మన ప్రధాని మోదీ చేతులమీదుగా లండన్లో బసవేశ్వరుని విగ్రహాన్ని అవిష్కరించజేశారు. భారత ప్రభుత్వం 2006లో రూ.5 నాణేన్ని విడుదల చేసి ఆ మహాత్మున్ని స్మరించుకున్నది.

రాలను చూసి ఇవన్నీ స్వాధీనులగు స్త్రీలు బసవేశ్వరులను స్మృతి పుష్పకాలంబు అప్పటి సమాజంలో సుపరభేరి మోగించిన సాంఘిక విప్లవకారుడు బసవన్న. సర్వ సమాన త్వమే శాంతికి మూలం అని మానవ కళ్యాణం కోసం ప్రతిభా బసవన్న సంస్కృత మైన సృతశక్త సమాలోచనలు చేసిన మొదటి వ్యక్తి బసవన్న. పుట్టుకతో అందరు సమానం. జాతి వర్ణ భేదం లేకూడా ఆస్తిక కలవారందరూ డిక్క సంస్కారం పొందవలసింది తెలుపడం కల్పించారు.

నేటి మన పార్లమెంటుకి వ్యవస్థతో సమానమైన అనుభవ మంటపాన్ని బసవేశ్వరులు నాడే స్థాపించి అందులో జాతి, కుల, వర్ణ, వర్ణ భేదాలు లేకూడా అందరికీ సమానావహనం కల్పించారు. నేడు మనం స్త్రీలకు ఇచ్చే రిజర్వేషన్ల అవకాశాన్ని నాడే తన అనుభవ సందేహంలే కల్పించారు.

బుద్ధ భగవానుడు, జైన మహావీరుని తర్వాత కుల, మత విభేదాలు పురోహిత వర్ణత, యజ్ఞ యోగాదులను మనుష్యుర్రాగి నిరసించిన బసవేశ్వరులు విశ్వబంధుత్వ వాది, బసవేశ్వరుని వచనాలు, ఉపదేశాలు ఇప్పటి వరకు నేటి సమాజం చెంతకు చేరకపోవడం దురదృష్టకరం. ఏనాడైతే బసవేశ్వరుడు చేసిన పనులు, సందేశాలు నేటి సమాజం గ్రహిస్తుంటే నాడు బసవేశ్వరునికి బుద్ధ భగవానుడి, జైన మహావీరుని వచనంలో సమ

విత స్థానం ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. బసవన్న పరిపూర్ణ బుద్ధుడు, బుద్ధుడి కి బసవేశ్వరుని పోలికలున్నాయి. అలోచనా విధానంలోను, దర్శన నిర్వహణలోను వీరిరువురు సర్వసమానంగా ఉంటారు. బుద్ధుడు వర్ణాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడారు, ఆ కాలంలోనే స్త్రీలకు సమానమైన దార్శిక హక్కులు కల్పించారు. నాడు బసవేశ్వరుడు అంతర్జాతీయ చేసిన లింగాయత దర్శాన్నికే నేడు కర్ణాటక ప్రభుత్వం మైసూర్ హోదా ఇచ్చి ప్రత్యేక మతంగా పరిగణించాలని కేంద్రానికి సిఫార్సు చేసింది. బసవన్న తన ఉపదేశాలను ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండేరీతిగా వచనాలు రాసిన గొప్ప తత్వవేత్త. ఆ వచనాల్లోని సూక్ష్మమైన తత్వం సులువుగా బోధపడుతుంది. సాహిత్యరంగా

కూడా బసవేశ్వరుని వచనాలకు చక్కని గౌరవం లభించింది. బసవన్న 64 లక్ష వచనాలు రాసినట్లు ప్రతీతి. అయినా నేడు కొన్ని వేలు మాత్రమే మనకు లభ్యమవుతున్నాయి. బసవన్న వచనాలు నేటి మానవాళికి మార్గదర్శకం. విశాల హృదయం, మానవతావాదానికి మకుటమైన వచనాలును అన్ని భాషల్లో అనువదించింది. ఆయన చరిత్రను నేటి తరానికి తెలియజేస్తే సమాజానికి ఒక మంచి సందేశం ఇచ్చినవారమవుతాం.

పాల్కుర్చి సోమనాథుడు తన ఆరాధ్య దైవమైన బసవేశ్వరునిపై బసవపురాణం రాశాడు. ఆయన గొప్పతనాన్ని గుర్తించిన భారత ప్రభుత్వం పార్లమెంట్ ప్రాంగణంలో బసవేశ్వరుని విగ్రహాన్ని ఏర్పాటుచేసింది. తెలంగాణ వాసి డాక్టర్ నీరజ్ పాటిల్ ఎంతో కృషిచేసి మన ప్రధాని మోదీ చేతులమీదుగా లండన్లో బసవేశ్వరుని విగ్రహాన్ని అవిష్కరించజేశారు. భారత ప్రభుత్వం 2006లో రూ.5 నాణేన్ని విడుదల చేసి ఆ మహాత్మున్ని స్మరించుకున్నది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం బసవేశ్వరుడి కంస్కృతి విభా ఆధికారంగా నిర్వహిస్తుంది. ల్యాంక్ అండ్ డైట్ బసవేశ్వరుడి కాంస్కృతి విగ్రహాన్ని కూడా ఏర్పాటుచేసింది.

(నేడు మహాత్ము బసవేశ్వరుడి జయంతి)